

Hogeschool iPabo

Hogeschool iPabo is dit jaar gestart met de pilot Studieroute Jonge kind (2-8 jaar) voor studenten die een voorkeur hebben om met jonge kinderen te werken. De nadruk ligt op de groepen 1 tot en met 3, maar besteed ook ruim aandacht aan de context van de voorschool/kinderopvang (vanaf 2 jaar) en het onderwijs in groep 4 of 5. De groep bestaat op dit moment (nov 2020) uit 20 studenten.

De pilot kent drie hoofddoelstellingen. Ten eerste dat studenten, vergeleken met studenten van het reguliere traject, aan het eind van de opleiding beter in staat zijn de brede ontwikkeling van jonge kinderen te herkennen en stimuleren door een rijk en gedifferentieerd aanbod waarin spelen en actief leren centraal staan en het potentieel van de groep ten volle wordt benut. Deze eerste doelstelling wordt naar verwachting gerealiseerd doordat studenten meerdere malen in vergelijkbare contexten stagelopen. Direct vanaf het eerste jaar wordt de focus gelegd op het jonge kind. Door continu voort te bouwen op eerdere ervaringen is de student beter in staat om op de opleiding en in de stagepraktijk tot diepgaandere vraagstellingen te komen en systematisch en gemotiveerd te werken aan verdieping en integratie van kennis, vaardigheden en houding. De ervaring leert dat studenten zich tijdens de opleiding bewuster worden van 'overgangen' voor kinderen en doorgaande lijnen in het onderwijs en dat ze dan ook de kennis en motivatie ontwikkelen om met een bredere blik het onderwijs te overzien.

Een tweede doelstelling van de pilot is om de aantrekkingskracht van de pabo op potentiële aspirant-studenten te vergroten en de motivatie van studenten tijdens de opleiding te verhogen. Studenten in de leeftijdsgespecialiseerde opleidingen worden tijdens de opleiding uitgedaagd in onderwijscontexten waarvoor zij daadwerkelijk gemotiveerd zijn, wat de opleiding aantrekkelijker maakt. Leeftijdsspecialisatie kan daarmee een hulpmiddel zijn om het lerarentekort te verkleinen.

De derde doelstelling van de pilot Jonge kind is dat afgestudeerde studenten met hun specifieke bekwaamheid op het jonge kind binnen een gedifferentieerd team in de basisschool enerzijds de continue ontwikkeling van jonge kinderen borgen en daarin actief de samenwerking opzoeken met kinderopvang/voorschool en anderzijds zich bewust zijn en op schoolniveau bijdragen aan de doorgaande lijnen van groep 1 naar groep 8. Deze doelstelling wordt naar verwachting gerealiseerd doordat de pilot de samenhang in doorgaande lijnen van peuters naar groep 4 als centraal thema heeft en specifiek ingaat, met name in jaar 3 en 4, op samenwerking op schoolniveau, in gedifferentieerde teams en over de grenzen van het basisonderwijs heen.

Ondanks de focus op een bepaalde leeftijdscategorie, krijgen studenten een brede bevoegdheid voor het basisonderwijs. Studenten die aan de pilot deelnemen maken zich de hele kennisbasis eigen. Zij hebben vergeleken met 'reguliere' studenten weliswaar een minder brede ervaring door de school heen, maar zij hebben wel ten volle het leraarsvak binnen een beperktere en inhoudelijk samenhangende context onderzocht en zich eigen gemaakt, waardoor er gemakkelijker sprake zal zijn van transfer van deze kwaliteiten naar onderwijscontexten waarin zij nog minder ervaring hebben. De verwachting is dat deze studenten beter voorbereid en met meer zelfvertrouwen starten als leerkracht, waardoor zij duurzaam inzetbaar zullen zijn en de kwaliteit van onderwijs versterken.

Het studieprogramma ziet er in het kort als volgt uit.

Jaar 1

Na een kortdurende brede oriëntatie op het basisonderwijs en het beroep, starten studenten halverwege semester 1 met de specialisatie in het jonge kind. Studenten verdiepen zich in de leeftijdsgroep van 2 tot 8 jaar en lopen voornamelijk stage in groep 1-2, waar de typerende karakteristieken van het jonge kind en 'spelend leren' het meest zichtbaar zijn in de onderwijspraktijk.

Jaar 2

Tijdens het eerste jaar wordt de basis gelegd om op verder te bouwen in de jaren erna. Dat gaat zowel om de overgang en doorgaande lijn naar groep 3 (eerste semester) als om een verdiepingsslag op het gebied van planmatig werken bij het jonge kind in groep 1 en 2 (tweede semester).

Tijdens de eerste twee studiejaren werken studenten aan de kennisbasis voor het hele basisonderwijs (gr 1 – 8), waarbij steeds de vertaalslag gelegd wordt naar de relevantie daarvan voor het jonge kind.

Jaar 3

In de eerste helft van jaar drie ligt de nadruk op doorlopende leerlijnen in de school van groep 1 naar groep 8. Studenten lopen stage in groep 4 of 5, en werken in de opleiding en op hun stageschool samen met studenten van de specialisatie 'oudere kind'. Het tweede semester is een vrij keuzeprogramma, met de mogelijkheid om verder te specialiseren in peuters samen met studenten van de Ad PEP-opleiding aan Hogeschool iPabo. Daarnaast kunnen studenten kiezen voor een reguliere minor, zoals meertaligheid of speciaal basisonderwijs en hebben ze dan de mogelijkheid om stage te lopen in de bovenbouw.

Jaar 4

In de eerste helft van het vierde jaar staat de voor- en vroegschoolse educatie centraal en samenwerking in gedifferentieerde teams, met ouders en externe instellingen (zorg, maatschappelijk en/of cultureel). Ook hier is samenwerking met de Ad PEP-studenten. Tot slot doen studenten in de tweede helft van het vierde jaar een ontwerpgericht onderzoek in hun stageschool. Daarnaast zijn zij binnen hun LIO-stage volwaardig teamlid.

Contactgegevens: Anneriek Boland a.boland@ipabo.nl